

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Pesemesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Posilne delalnice.

Po letu, kedar solnce močno pripeka, o tacih dneh ima kmet skoraj največ dela. In to se godi po večjem vse na solncu. Tu se ve, da trpi kmet veliko vročino in senca bi mu včasih nič ne prišla neprav. Toda on, naš kmet, že ni za v senco, kajti prav o tacih dneh so pri njem dela silna; če jih ne opravi, ima škodo, katere mu nihče ne porne. On toraj dela.

Ali kaj vidi, posebno, kedar pelje, recimo, seno domov po kaki večji cesti? Skoraj pod vsacim drugim drevesom, ki daje kaj sence, leži vam človek, mestno suknjo pa kako butaro kraj sebe, ter se veseli njegove sence. To so vam pa ljudje, ki so več manj v resnici doma s kmetov pa so bili prišli v mesto, v fužine i. t. n. Tam so kedaj, dokler se je njih obrt, katere so se naučili, dobro obnesla, bili svoj kruh imeli, ali ko je to prenehalo ali pa so se tacega kruha preobjeli, pognali so se po svetu, češ, da jih naj redi, čemu pa jih sicer nosi?

To so pravi pravcati potepuhi — taki, ki jih dobi kmet v obilem številu pred oči, se ve, da na svoje obžalovanje. Prihaja mu drug za drugim k hiši, kedar se bliža poludne ali pa večer, ter ga prosi ali včasih že terja denarja, živeža ali prenočišča. Pri hišah, ki stojé bolj na samem ali kjer je le kaka ženska doma, se celo grozé, če ne do bodo, kar želijo.

Njih druga vrsta pa je tacih, ki živé doma po vaseh, pri mestih in še bolj v mestih brez dela, brez zaslužka, brez poštenja. Nihče ne ve, pa sluti, kaj jih živi, — tatvina. Taka se jim včasih dokaže, pa kaj pomaga? Kmet si jih ne upa tožiti, ali če jih toži, tedaj pridejo v zapor, se ve, da na stroške države, tedaj tudi kmeta in kaj je potem? Huje, kakor prej. Sedaj še ubogi kmet po noči, ko mu je toliko treba počitka, ne spi več brez straha, kajti čisto lahko, da mu tak človek požene rdečega petelina na streho, češ, da mu je bil krivico storil. Ne yemo, pa je menda že samo naključje, da teh ljudi čedalje več postaja, čem bolj so liberalne po-

stave po cesarstvu živéle. Pred kacimi 20 leti videl si le sem ter tje kacega „burša“ na poti, iskat si dela, toda tak ni hodil nikomur v nadlego. Kmetica, katero je za požirek mleka poprosil, dala mu ga je rada in še po vrh kos kruha; mojster pa, pri katerem je po delu vprašal, dal mu je dela ali če tega ni imel, par krajcarjev na pot. In s „vergelt's Gott“ je mirno si ubral daljo pot pod noge. Sedaj teh ni več, pač pa srečava na nekaterih cestah človek ljudi, katerim bi se najraje izognil, ko bi se dalo.

Zoper ljudi te vrste človek posebno kmetje na samem, blizo velike ceste niso dosegmal nikjer imeli varstva. Da ima država varstvo za to, da se ji odrajtuje davek o pravem času, za to nam ne manjka postav.

In to je prav, nismo nikakor zoper nje. Ali da se ni skrbelo bolj za varnost imetja poštenjakov, to nas boli, posebno od tiste stranke, ki sebi vedno in na vsa usta pripisuje — rešnje moč cesarstva. Za dosta dolgo je bila imela krmilo vlade v rokah. Pa ne, da bi bila to storila. Kar je ta stranka glede tega ukrenila, s tem je stoprvo razvezala potepuhom roke in noge. Ne vemo, kako človekoljubje jo je na to speljalo, resnica pa — ona jo čuti že sama — je, da je z njim — zavozila v blato. Naš kmet pogodi jo v tem bolje. Če mu hodi živina v spašo, ne podere ograje, še le vtrdi jo, in potlej gleda, kje in doklej ji pusti pašo. Za nepoboljšljivo živinče ima pa še kljuko k redu.

Drugače naše liberalne vlade. Naj bi si revni ljudje našli kruha, za to so jim dovolile iti križem sveta. To ni bilo še krivo, dobro pa bi v tem vsekako bilo, ko bi bile to le do neke, gotove meje dopustile. Krivo pa je — Bog jim odpusti! — bilo to, da one niso bile boljše „kljuke“ oskrbele za ljudi, ki po svetu niso toliko dela, kolikor le jela iskali. Kar se je z njimi dosegmal smelo storiti, bilo je to, da so jih na drage stroške občin pošiljali domov; to pa, kolikorkrat se jim je bilo zljubilo iti z doma.

Vsak človek je lahko ugenil, da tacim ljudem pride le še posilna delalnica prav. Samo liberalni

možje na krmilu vlade niso bili, samega človekoljubja, ali ka-li, tega umeli. Kar se je gledé tega pisalo ali govorilo, to jim je bilo le bob v steno. (Konec prih.)

Slovenščina pri c. kr. poštnih uradih.

„Vsi narodi v državi, (tedaj tudi slovenski narod), so enakopravni, enakopravnost vseh deželskih jezikov, (tedaj tudi slovenskega) v šoli, uradu in javnem življenju se od države priznava“; tako govori postava od presvitlega cesarja samega potrjena. Vlada tedaj bi morala po tej postavi ravnopravnosti skrbeti za to, da se v krajih, kjer Slovenci prebivajo, slovenski jezik spoštuje, kakor nemški v nemških krajih. Ako imamo Slovenci v šolah slovenščino uvedeno kot podučni jezik, ako nam uradujejo uradniki slovenski, ako zamoremo na pošti, na železnicah, v brzojavnem uradu rabiti slovenščino, tedaj smo toliko dosegli, da zamoremo narodno živeti, da narodno ne umiramo. Pa zvečinoma ostajajo postave, zastran naših narodnih pravic v 19. členu osnovne državne postave od 12. decembra 1867 zagotovljenih na papirju.

Ako tedaj vlada nič ne stori ter vedno čaka, dokler se kdo ne oglasi s pritožbo, tedaj je naša in naših slovenskih poslancev sveta dolžnost, da odločno zahtevamo popolno izvršitev § 19. osn. drž. postave in nespametni bi bili, ako bi si pustili toliko časa od presvitlega cesarja dane pravice kratiti. O pravem času tedaj se ganimo! V tem nam je uzor naš neustrašeni g. Božidar Raič, ki je pri vsaki priliki naš zagovornik in posredovalec. On se je bil namreč meseca marca obrnil do visokega ministerstva s prošnjo, naj se izdajajo pri vseh poštnih uradih na Slovenskem izročnice in sprejemnice slovensko-nemške. Pretekli mesec dobil je naslednji velevažni odlok, kateri velja za vse poštno urade na slov. Štajerju: „Vsled visokega ministerškega odloka od 27. aprila t. l. št. 13629 ukazalo se je vsem poštnim uradom po Spodnjem Štajerju, da morajo o poštnih pošiljkatvah (pisma, blago, denarna pisma nakaznice), katere se s slovenskim naslovom na pošti oddajejo ali ondi prihajajo izdajati izročnice in sprejemnice (Auf- und Abgabsscheine) slovensko-nemške in da ne bi dotični uradi čakali, dokler stranka to zahteva.

O tem se Vam sporoča v imenu njegove ekselencije gospoda trgovinskega ministra ysled Vaše pritožbe od 27. marca 1885, in se Vam ob enem vračajo priloge.

V Gradci 2. maja 1885.

C. kr. dvorni svetovalec in poštni nadravnatelj
Glötz, l. r.“

S tem je tedaj določeno, da je dobil naš jezik tisto veljavo pri c. kr. poštnih uradih, katera mu po vsej pravici gre. Narodnjaki na noge torej! Zahtevajte na pošti vedno slovenske sprejemnice, izročnice, nakaznice itd. in zgodilo se nam bo. Trkajte in se vam bo odprlo!

Gospodu Bož. Raiču pa, ki nam je zopet nekaj priboril, kličemo: Slava!

Gospodarske stvari.

Pravi čas porezovanju bučel.

Mnogo bučelarjev porezuje sem ter tje bučele, ko je strd še tekoča in so celice še nepokrite. Stari bučelarji pa rajši takrat porezujejo, ko so celice že pokrite. Pravijo namreč, da je takrat še le strd prav dozorjena, ker ima takrat še le pravo množino sladkorja in mravljične kislobe v sebi tako, da se lahke ne spridi ali skisa. „Pr. L.“

Krma in mleko.

Več ko ktera krava molze, več vode in sirovine, toliko manj pa putrove maščobe ima mleko njeno v sebi. Krave, ki so bile po zimi slabo krmjene in so morda celo stradale tudi spomladi pri dobri klaji in strežbi pičlo putra in sira dajejo. Krompir s suho klajo daje mnogo mleka, vendar pa je puter iz takega mleka manje dobrote in vrednosti. Pivove tropine dajejo mnogo mleka, pa slabijo kravo. Sol, laneno seme, trava, otrobi, repna meterica, s slamo pomešana, pomnožijo kravino mlečnost. Trikratna molža na dan daje več mleka nego jednokratna ali dvakratna. Luk, bezeg, trenek, na paši povžit daje mleku neprijeten grenek okus, kalužnica, žafran mu daje žolto, vrbovnik (Wind), muškata hijacinta modro, brošč, jagodičje rudečo barvo. „Pr. L.“

Kako mušice in komarje pokončati.

Navadni komarji prebivajo v močvirnatih vodah in po tihih zarožinah, mušice pa v mlakah in gnojnici. Pa tudi kot ličinka in kot puža mora komar vedno na vrh vode prihajati, da se od časa do časa zraka navzame. Brž ko ji je zrak se odvezel, tudi pogine. Da se pa to doseže, je le treba najtense plasti kake oljnate tekočine. Najboljši je petrolej, katerega 1 liter zadostuje na 15 štirjaških metrov površine. Mlakuža in voda se z drogom dobro pomeša in v času jedne ure je vsa komarjeva zalega mrtva. Tako se je srenja Markolsheim vse nadlege komarjev osvobodila. V 24 urah je mestni urad v 300 mlakah petroleja vlitil dal in to skozi celo poletje vsake tri nedelje ponavljati ukazal. Tri leta pozneje je bil komar ali mušica v ti srenji že redka prikazen. „Pr. L.“

Kako na pašnih strminah travo zasejati.

Kakor se na prekopi in na straneh pri grabnih lahko vidi, se take pašne strmine le težko s travo zarastejo, ker dež vsako bilkico in klicio sproti poplakuje. Da se take strmine s travo hitro in zanesljivo zarastejo, priporoča se naslednje postopanje. Vzame se semena v enakih delih od angleške pahalke in tratne latovke seme se dobro med seboj pomeša in potem v enakih delih z

dobro črno vrtno prstijo in ilovico pomeša. Cela zmes se s stanjšano gnojnico polije, t. j. na pol vode, pol gnojnice in s to zmesijo, kakor z mortom strmina prevleče, katera se je prej lepo pogladila in s škropilnico polila. Ko bi prve dni suho vreme nastalo, se mora vsak dan prevleka po večkrat poškopiti in potlačiti. V preteku 8 dni je cela strmina vsa zelena in lepo s travo zaraščena.

„Pr. L.“

Sejmi. 21. junija: Sv. Tomaž pri Veliki nedelji, Studenci nad Mariborom; 22. junija: sv. Jurij na južni železnici, Sevnica, Šoštanj; 25. junija sv. Juri pod Tabrom, Konjice, Podsreda, sv. Janž na dravskem polju, sv. Lenart, Ribnica, Žetale; 26. jun.: sv. Lovrenc.

Dopisi.

Iz Ljutomera. Pri volitvi državnega poslanca pokazal je Ljutomer spet svoje pravo lice: Ljutomer, čeravno ima dozdej po večini nemški obč. zastop, je vendar le slovenski trg. Uradništvo je pri tej volitvi rešilo nasprotno stranko propada; večina zavednih, veljavnih tržanov bila je na slovenski strani. Pa te zmage jim ne zavidamo, bila je Pirhova zmaga. Uradništvo še nam vselej — če odštejemo neke hvale vredne izjeme — po večini ni prijazno, ako kljubuje vladi in nasprotuje pravičnim terjatvam vseskozi slovenskega ljudstva tega okraja. Ono torej ni za vlado, in je protivnik ljudstva, to je toraj čudna prikazen. Dvanajst ur pred volitvijo — to ni bilo pravilno postopanja osrednega volilnega odbora — izvedeli smo še le za narodnega kandidata, in ko je ta vest razširila se med Ljutomerskimi prebivalci, bili so precej pripravljeni svojo sveto dolžnost spolniti. Povrnoli so se v našo sredino gospodje tržanje: Karba, Prellog in Dijak. Slava jim bodi! Drugi so pa stali možato po stari navadi, ker že vejo od poprejšnjih časov, na kaj da gre. Gospod Fürst pustil je svoje delalce in opravilo na polji in je prihitel k volitvi; s posebno gorečnostjo so pa delovali za dober uspeh gospodje: Sever, Smodiš, Puconja, Kardinar, Cimerman, Polak in še drugi. To je bilo veselo in živo gibanje in tako naprej, pa bo Ljutomer v resnici naš, kar bi ne smelo nikol drugači biti. Tudi zanašamo se na tiste naše brate, ki še danes v temi zmot okoli tavajo, ter se nadjamo od njih, da se tudi oni skoraj v našo sredino povrnejo, to je brat k bratu, znanec k znanecu in Slovenec — nikakor ne k Nemeu. Neodločnim pa in tistim, ki so svoje domoljubno prepričanje pri slednji volitvi vsilili, priporočamo več poguma in možatosti.

Od sv. Martina pri Vurbergu. (Volitve — lepi pogreb.) Naši pošteni možje so se v obilnem številu prvotnih volitev udeležili. To je hvale vredno! še bolj hvale vredno je, da so volili dobre narodnjake, in povesod skoraj enoglasno. Kot e. kr. komisar nas je g. okrajni glavar sam

počastil ter pred volitvo v slovenski besedi gladko povedal potrebne postave. Č. g. kaplan kot volilnik so od njega terjali, naj jim v „izkaznici“ vse v domačem, t. j. slovenskem jeziku zaznamlja. Okr. glavar se nekoliko obotavlja, vendar njihovo željo poslednjič spolni. Nauk iz tega: ako z gospodsko v kanceliji imaš opraviti, terjaj, da se ti v domačem jeziku zapiše, in zgodilo se ti bo, potem pa veš, kaj si podpisal ali kako pismo si dobil! — O volitvi 2. jun. bili so v Mariboru med radovednimi zunaj volišča tudi nek č. g. duhovnik, dober znanec in prijatelj znanega g. dr. Ausserer-ja. Nekdo nagovori jih: „Gosp. dr. Ausserer bi rad z Vami, častivredni gospod! govoril!“ in jih pelja v družbo, med katero je g. dr. Ausserer. Nepričakovano in hitro pograbitva dva korenjaka č. g. duhovnika, jih vzdigneta visoko in vsa družba zakliče: „živio! živio!“ — Je vse prav! pa še bolj mi dopade se odgovor narodnega korenjaka volilca. Šel je namreč rayno memo in liberalce mu brene besede: „Glej mi liberalci tudi imamo duhovnika med seboj, ne samo vi!“ in on korenjak se brzo odreže: „Tako, yi liberalci se toliko veselite, ki samo 1 duhovnika imate, mi na oni strani pa se ne bi tem bolj veselili, ker jih toliko (namreč 9) imamo, in od teh so eden (namreč č. g. župnik Lendovšek) celo predsednik v volilni komisiji?! Ta je pa gotovo klin s klinom zadel. —

V soboto po Telovem imeli smo blagi pogreb, spremili namreč so 4 duhovniki pok. Marijo Škofič, ki je bila kakor so č. g. govornik v grobnem nagovoru omenili, vsem farmanom in daleč okoli najlepši izgled pobožnega, kršč. življenja: gotovo priden otrok: ker je po obljudi v četrtej zapovedi dosegla lepo starost, 76 let — blaga žena, ker njeni mož tako milo žaluje za njo — dobra kršč. mati, ki je otroke svoje izredila pobožno in v strahu pobožnem — dobra sosednja in blaga ženka v celej žlahti, ker jih je pokojno v tolikem številu k poslednjemu počitku spremilo — usmiljena dobrotnica božjim romarjem, beračem, potujočim.... ker skoraj ni dan preminol, da ne bi popotniki dostikrat v zlo obilnem številu pod njihovo streho prijazno bili sprejeti in oskrbljeni. Tedaj „blagor njim, ki v Gospodu umrjejo, njih dobra dela grede za njimi“. Pokojna blaga žena je pred 1 letom obhajala zlato gostijo z zdaj žalujočim možem, pridnim cekmeštom, bila je več ko 300krat botra pri sv. krstu in sv. birmi, vsake letnice jih je po 80 do 90 ali 100 prišlo po pisanke; pri tem poštemem in krščanskem hramu so se 3 ptujim gosp. novomešnikom primicije zastonj služile; v resnici „hram duhovnikov“, zato pa so tudi že od nekdanj čast. gg. duhovniki z veseljem se tam glasili. Naj tedaj blaga ženka v miru počiva in večna luč ji naj sveti!

Iz Središča. (Volitev poslanca za državni zbor.) Pretekli petek je bila volitev za državni zbor. Kar so pravi Središčani, so glasovali vsi za g. dr. Radaja, v celem 75, le 2 sta potegnili za Aussererjem. Da se nam bi le vsaj tri dni

pred volitvo naznanilo, da bodemo Slovenci volili, dobil bi gotovo g. dr. Radaj 50 glasov več. Na telovo pri ranej meši so se naši dogovorili, da naj nikdo od nas ne gre drugi den volit, ob 9. uri pa smo zvedeli, da se nam priporoča g. dr. Radaj. Kako je to sitna agitacija bila spet nazaj! Kakim 18 volilcem se niso izročile volilne izkaznice; nikdo jih ni reklamoval, ker se je mislilo, da se ne bo volilo. Vkljub vsem tem neprilikam tako lep broj narodnih volilcev! — Za Aussererja se je posebno potegoval in zanj glasoval nek Wenigerholz, barvar, priseljenec iz Hannoveranskega. Nekdaj je došel skoraj le s culico pod pazduho sem; dokler še ni toliko si pridobil, bil je priljuden, pravil je, da mora z nami držati, ker od nas živi. Zdaj pa, ko vže nekaj šteje pod palcem, zrastel mu je grebenj, zdaj ima za nas še samo psovanje, ter povsod vleče z nasprotniki. Za Aussererja je, kakor krava za zelenjem. Lansko leto je imenoval tega Wenigerholza komisar v volilni komisijon. In tu ni mogel včakati, da pride čas, da bi dal Aussererju glas. Ko so volili predsednika volilnemu komisijonu bleknil je vže, da voli dr. Aussererja, na kar je nastal grozen smeh med volilci. Letos si je dal Aussererja iz Ljutomera dognati, češ, da bo volilni shod! Reva, v trgu, v katerem so se rodili možje kakor pesnik Modrinjak, rajni dr. Kočevar in drugi v tem trgu, ljudje, kakor je Ausserer ne bodo volilnih shodov imeli. In res došla sta dva z Wenigerholzom vred. Silno se je trudil mož, da bi vjel katerega volilca, pa vjel je samo enega. Bil je toraj silno razkačen. Po volitvi, ko je domu šel, rekel je svojej ženi: „wenn mir so ein Lämm'l um etwas kommen wird, hinaus werd' ich ihn schmeissen.“ Tako je; prej ko so mu Slovenci pridno donašali denar, kupovali jegov „druk“ in pili njegovo vino, tedaj je potegoval klobuk pred njimi. Zdaj hoče Slovence komandirati, kakor kak paša; ker pa ti niso tako neumni, da bi plesali, kakor bi jim vsak tujec godel, pa jih bode vun metal, če bodo po kaj k njemu došli. Zapomnite si to, Slovenci!

Po volitvi se je on in še jeden odpeljal v Ormož da s tamošnjimi nemškutarji slavita zmago Aussererjevo. V Središču za nemško rovanje pač ni tal; Središčani so Slovenci bili in Slovenci bodo, ter stali vedno neomajano, kakor skala na narodnej strani.

Iz Ljutomerske okolice. Izvedeli smo, da je finančno ministerstvo z naredbo 13. marca t. l. št. 2401 iznimkoma dovolilo, da se Ljutomerskemu okraju za zmanjšavo dohodkov, katere je toča leta 1882 povzročila, še tudi za leto 1882 na zemljiščnem davku odpiše svota 983 fl. 36 $\frac{1}{2}$ kr. čistega davka.

Koliko se je odpisalo Ormožkemu in Gornjeradgonskemu okraju, tega danes ne vemo, da je pa storjeno, o tem smo prepričani.

Da je v odločilnem kraju predrlo prepričanje, da toča za več let, posebno pri vinogradih, ako jih oklesti, škoduje in da so pri tem dohodki še v

sledečih letih, ako ne popolnoma vničeni, vendar zdatno zmanjšani, in da so to enkrat zdaj pri nas uvažili, imamo se edino zahvaliti našemu deželnemu poslancu gospodu Kukovecu. On je zdatno pripomogel k temu, da se naredi postava, katere še do zdaj nimamo, naj bi se pri vinogradih, ako so po toči poškodovani bili, še v sledečih letih, to je tako dolgo, dokler slabi po toči povzročeni nasledki trpijo, v razmerju taistih pri vplačevanju davka ozir jemalo.

Za to pridobitev častitamo našemu poslancu temveč, ker do zdaj se to, kolikor je nam znano, še nikomur ni posrečilo, in ker taisti pri svojem postopanju ni ravno zdatne pomoči imel.

Ravno tako se imamo njegovemu posredovanju zahvaliti, da so se lanskega leta po naredbi deželnega finančnega vodstva izbrisali ovršni stroški za iztirjanje davka, in da se taki za prvo in drugo stopinjo ovrhe pri nas ne predpisujejo in ne pobirajo več.

Kar je taisti storil za probudo in okrepanje narodne zavesti, za gmotni prospah tukajšnjega okraja, kolike naprave je na tem in onem polju v djanje spravil, ne bomo omenjali, dovolj je že rečeno, da se vidi od kod je prišlo, da so mu pri poslednji volitvi v deželni zastop, dali privrženci in nasprotniki svoj glas. In vendar še se nahajajo duše, ki v svoji domišljiji ne zapopadejo, od kod njegov vsestranski vpljiv in ugled pri narodu, in da je plod tega neutrudno delo, ne pa zavidanje in obrekovanje tujih naporov!

On sicer ni navajen, svojega delovanja na veliko plat zvona obešati, ali koraki njegovi so vselej preračunjeni in on ve, kaj hoče. Njegovi do letos, ko si je po nesreči prst odrezal še zmiraj srečni roki, se je posrečilo nam že mnogo česar pridobiti, ali eno vročo željo še imamo, naj bi s mu tudi pri tem sreča na strani stala, da bi nam s pripomočju drugih merodajnih faktorjev, še tudi tako za nas potrebno železnico pridobiti zamogel. Za to svoje moči vložiti mu posebno na srce polagamo.

Od južnega Pohorja. (Volilni možje.)

Z nami glasovali so: 1) Slatinšek Anton, 2) Dobnik Peter, 3) Erjavec Peter, 4) Jurše Matevž, 5) Petelinšek Jurij, 6) Rudolf Janez, ti so bili udi volilnega komisijona, 7) Bezenšek Jurij, 8) Breznik Janez, 9) Čagran Janez, 10) Detiček Jernej, 11) Dimnik Matevž, 12) Fijavž Matija 13) Flis Matija, 14) Gosak Jurij, 15) Grušovnik Jožef, 16) Jelenko Janez, 17) Jelenko Martin, 18) Jeseničnik Ignac, 19) Kokol Anton, 20) Kolar Anton, 21) Kovač Štefan, 22) Kovačič Anton, 23) Lamut Anton, 24) Leskovar Jurij, 25) Mec Jurij, 26) Mlakar Blaž, 27) Mohl Franc, 28) Muc Anton, 29) Ostruh Jurij, 30) Perkhöld Jakob, 31) Pinter Franc, 32) Pirš Gregor, 33) Pišotek N., 34) Rak Franc, 35) Rudolf Mihael, 36) Sadek Janez, 37) Zidanšek Janez, 38) Smogave Jernej, 39) Sorko Jožef, 40) Stiplovšek Valentin, 41) Večko Jurij, 42) Verčnik Janez, 43) Vrlič Franc, 44) Videčnik Franc, 45) Zidanšek

Mihael, 46) Slivnikar Marko. Proti nam glasovali so: 1) Kokošinek Anton, 2) Kamenik Anton 3) Matjec Jakob, 4) Mlinšek Gašpar, 5) Večko Anton, 6) Vokovnik Franc — le-ti so iz Vitanja in Skomra. K volitvi niso prišli: 1) Cugmas, 3) Kriehbaum Karl, 3) Kotnik Matevž, 4) Sproger N., 5) Jonke.

Od Rogачkega okraja. Nemškoliberalni voz, na kojem so tukajšnji Rogачko-Slatinski posilnemei svoje nemčursko-liberalno maslo dolgo vozili, tiči že v blatu! Bog pomagaj! Je že tako. Danes meni, jutri tebi! Zadnje volitve so sijajno izpadle. Naš poslanec č. g. Bož. Raič sme s ponosom na Dunaj iti, on ima za seboj vse volilce — pardon ne vseh! Stara „Kostrivniška garda“ še diha. Na dan volitve v Rogatec poslala je nemško-liberalna Kostrivnica dva gardista tje, naj bi ona nemško-liberalno čast rešila. Prišla sta občinski predstojnik in občinski sluga v Rogatec; pa o joj! tam so bili zbrani že sami slovenski poštenjaki, kojih geslo je bilo: „Raič!“ Kaj storiti? beži, beži! Samo dva sta, pa še ne vesta, koga bi volila. Hvala Bogu pokazalo se je, da v slovenskih pokrajinah liberalizem pojmlje. Celo Slatinski direktor s celo svojo gardo ga ne more več vzdržati. Upamo, da se bode s časom tudi Kostrivnica — spametovala! Živili slovenski volilci!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar došli so 13. junija iz Feldafinga v Monakovo, ter so bili na kolodvoru sprejeti od princa Leopolda in od princzinje Gizele; 14. pa so se zopet odpeljali na Dunaj. Razni listi zopet mnogo pišejo o shodu treh cesarjev. Trdijo namreč, da bode shod na gradu Zakopi na Českem. — Volitve za državni zbor so končane; v štajerskem veleposestvu izvoljeni so bili trije nemškoliberalci; veleposestniki v Dalmaciji izvolili so državnim poslancem Borellija (narodnega) z 215 glasovi proti Lapenni. Novi državni zbor ima tedaj tako lice: Izmed 353 poslancev pripada jih desnici 192, nemško-liberalcem 132, štirje so antisemitje, trije demokratje in 22 Coroninijevcev. „Gazzeta narodowa“ dobila je iz Dunaja poročilo, da se bodo v našem ministerstvu izvršile nekatere spremembe. „Politika“ pa poroča, da so vse vesti o takih spremembah izmišljene. Preteklo soboto otvorili so slovesno železnico Mostar-Metkovič; deželni namestnik in general baron Appel pozdravil je ministra Kallay-a s prošnjo, naj blagovoli presvitlemu cesarju javiti najvdanejšo zahvalo za ta dokaz cesarske milosti. Kraljevi komisar pri cerkvenem kongresu ogerskih Srbov v Karloveih bode Eduard plem. Szentkotolna.

Vnanje države. Angleško liberalno ministerstvo je odstopilo; kraljica je vzprejela demisijo ter poklicala lorda Salisbury, da predloži novo ministersko listo; Salisbury je prevzel ponudbo, da sestavi novi kabinet. — Švicarski zvezni svet vzprejel je postavo o obdačenji špirituoznih pijač. —

Na Francoskem umrl je admiral Courbet. — Po novi pogodbi med Francozi in Kitajci, katera je uže podpisana, je določeno, da Kitajci ne smejo na Francosko, Francozi pa ne na Kitajsko zemljo. — Na Španskem davi ljudi kolera; v Madridu napravili so veliko bolnišnico za bolenike za kolero. Mnogo jih je uže pomrlo v Madridu, največ pa v pokrajinah Mureiji in Valenciji. V pokrajni Valenciji je 23 vasi okuženih; v Alberique je zbolelo 159 oseb za kolero in izmed teh jih je 60 umrlo. — V Berolinu umrl je princ Friderik Karol, kateri je bil jedini sin princa Karola, brata cesarja Viljema. — Kakor angleški listi poročajo, si namerava Mahdi osvojiti Egipet in Arabijo. — Dogovori mej Rusijo in Anglijo zaradi afganske meje so že končani, pa ne podpisani, ker je nenadoma odstopilo angleško ministerstvo.

Za poduk in kratek čas.

Kuga na slov. Štajerskem.

IV. Vseh pričajočih se je sveta groza polastila; glasen jok se je razlegel po cerkvi, in če kedaj, puhtele so gotovo takrat goreče molitve in prošnje k Bogu, naj bi milostljivo odvrnil hudo obiskovanje od mesta. Pri tej priložnosti je mestni župan Bolfenk Zauner v imenu vsega mesta še obljubil, da hoče v čast sv. Jožefu postaviti cerkev. Uže l. 1681 bila je postavljena na severno-vzhodni strani od mesta na zeleni trati, kjer je dendenes mestno pokopališče. Ker je pa zelo majhna bila, so jo l. 1683 s prostovoljnimi darovi povečali. Imela je 4 oltarje. Pri njej je navadno en eremit stanoval. Papež Inocencij XI. so dne 20. julija 1688 podelili popolne odpustke vsem, ki bodo po prejetih zakramentih sv. pokore in presv. rešnjega Telesa to cerkev dne 3. maja obiskali in v njej na namen sv. katoliške cerkve molili. Zato so dušni pastirji vodili od blizo in daleč v procesijah svoje ovčice tje. Dne 30. oktobra l. 1707 je ovo cerkvico posvetil sekovski knezoškof Franc Anton grof Wagensberg. L. 1787 zadela je vsled ukaza cesarja Jožefa II. tudi njo osoda, da je bila za 900 gold. prodana in potem podrta.

Zgorej omenjene obljube nam kažejo, kako težavne dolžnosti je stiskano ljudstvo sebi in svojim naložilo, da bi pri Bogu izprosilo usmiljenje. Toda komaj so dnevi britkosti minoli, so tudi obljube bile pozabljene. Sekovski škof Ivan Ernest grof Thun je Ptujčane sicer odvezal od tega, da jim pri procesiji ni bilo treba bosim hoditi, a tudi vse drugo se je uže zdavnej opustilo; težko da še kateri meščan misli dendenes na storjene obljube.

Proti jeseni l. 1680 je bila kuga v mestu precej prenehala, pa v Halozah, posebno okoli Leskovca še je hudo morila. Ker še niso imeli ondi lastnega duhovnika, ampak so morali hoditi k sv. Vidu, kamor je cerkev sv. Andraša ko podružnica spadala, prosil je lastnik Borla, Jurij Friderik grof Sauer

dne 20. novembra l. 1680 provincijala minoritov, naj bi v Leskovec postavil posebnega dušnega pastirja, da ne bodo njegovi podložni brez sv. zakramentov umirali. Provincijal je poslal takoj tje enega redovnika iz Gradca, ki je okužene s sv. zakramenti prevedoval.

Tukaj bi se dalo še omeniti, da je v Halozah kot najbolje zdravilo slovela krapavica. Nek kmet zbolel je namreč za kugo. Ženka, ki ga je obiskala, mu pravi, naj da krapavico v jesihu skuhati, in on je tisto snedel in po vrh še izpil tudi juho. Vsled tega se je začel zelo potiti, drugi den je pa okreval. Ko ga sosedi zdravega vidijo, zaslovijo krapavice po vseh Halozah; lovili so jih in kuhali, pa tudi žive seboj nosili.

Na zimo je kuga skoraj povsod ugasnila. Ko se je pa začela l. 1681 zopet v sosednjih deželah prikazovati in je po Hrvaškem, posebno v Varaždinu in v Zagorji precej hudo morila, zaukazala je vlada, da naj hrvaško mejo takoj zaprejo. Tudi minoriti v Ptuji so dobili dne 18. avgusta t. l. od cesarja Leopolda povelje, da morajo pod kaznijo 1000 cekinov dati vse pote proti Hrvaškemu, — posebno pa onega od Krapine čez Macet k sv. Trojici, — skrbno zavarovati, in da ne smejo nikogar prek meje pustiti, ki ni bil poprej v postavni kontumaciji.

A vsi ti ukazi došli so, kakor prejšnja leta, tako žalibog tudi zdaj prepozno, kajti meseca avgusta je kuga uže v Ptuji davila in pobirala, kar je bila v preteklem letu pustila. Do zime je umrlo 219 oseb; 19. avgusta tudi gvardijan in defnitor kapucinov o. Lukež, ki je bil zelo priljubljena oseba v mestu. (Dalje prih.)

Smešnica 25. Skopec kmet gre s hlapcem na travnik kositi. Tudi na sosedovem travniku kosi več koscev. Čas južine dojde, sosedovi kosci si sposedejo in južnajo. Skopec kmet reče svojemu hlapcu: vsediva se tudi midva, da bodo oni mislili, da midva tudi južnava; in se vsedeta. Po kratkem okrepanji vstanejo sosedovi kosci ter nastavljajo svoje delo. Kmet in hlapec tudi vstaneta. Hlapec stepe koso s skosišča ter začne mahati, kod bi kosil. Kaj delaš? mu veli gospodar; he — delam, da bi sosedovi mislili, da kosim. Davorin.

Razne stvari.

(K odborovi seji) družbe duhovnikov dne 25. t. m. to je, prihodnji četrtek ob 11. uri predpoldnem v kn. šk. pisarnici čč. gg. odbornike vjudno yabi Predstojništvo.

(G. Miha Kokot) učitelj na šoli v Celjski okolici imenovan je za vodjo meteorološke stacije v Celji.

(Mrtvega našli) so vincarskega sina Sorko za marofom gornje ptujskega grada.

(Služba živinskega zdravnika) v Mariborskem okraju razpisana je do 1. septembra. Letna plača je 300 fl.

(Iz Trbovlj) se poroča, da je delavec Jož. Mrzu zasul premog v premogokopu v Ojstrem; dobil je tako hude rane, da je čez nekatere minute umrl.

(Zbrani spisi Ant. M. Slomška.) Četrta knjiga: Različno blago. Ta knjiga ima naslednjo vsebino: I. Šola in odgoja. II. Narodna politika in narodno gospodarstvo. III. Razna podučna tvarina. Priporočamo to izvrstno knjigo vsem rodoljubom in častilcem pokojnega Slomška.

(G. T. iz Ribnice) nam piše, da on nikomu ni kratil volilne pravice, ampak ravnal le po postavi.

(Popravek.) V Zadnej številki „Slov. Gosp.“ vrinolo se je v članku „Volilni možje v Mariborski kmečki skupini“ nekoliko nam jako neljubih pomot: Stoji namreč ime iskrenega narodnjaka Matija Golob iz Cigone med narodnimi volilei, pa tudi med nemškutarji. Med nemškutarje Matija Golob ne spada; on je volil narodno. Ravno tako je narodno volil g. J. Rober iz Gabernika. Narodno je volil tudi gosp. Ant. Lamuh iz Buhberga. Slava toraj vsem trem!

(„Šaljivi Slovenec“.) Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. Nabral A. Brezovnik, učitelj. Natisnila in založila sta jo Ig. v. Kleinmayer in F. Bamberg v Ljubljani. Namen knjižice je čitatelja razveseljevati, zato jo vsakemu najtopleje priporočamo.

(Blizu Polzele) v Savinski dolini so v soboto 13. junija nekateri možje zagledali volka, kateri se je pa naglo pobrisal; mogoče je, da se je iz sosedne Koroške priklatil.

(Na Dunaji) zaprli so Harresa, uradnika depositne banke, kateri je izneveril več, kakor 80.000 gld. Ves denar zaigral je v mali loteriji.

(Na Laznici) je v gostilni nek nehvaležen sin svojo 71 letno mater hudo preklinjal, ker je njemu ponujeno posestvo, ki ga pa ni hotel sprejeti, prodala. — Sinovje spolnujte 4. božjo zapoved!

(C. kr. dež. nad sodnija) v Gradci imenovala je praktikanta pri Mariborski sodnji gosp. R. Markl, avskultantom za Štajersko.

Loterijne številke:

V Gradci 13. junija 1885:	15, 44, 85, 54, 70
Na Dunaji „ „	48, 82, 10, 29, 79

Prihodnje srečkanje 27. junija 1885.

Oznanilo.

Naznanim, da je II. zvezek „cerkveni orglavec na deželi“ dotiskan. Obsega: mrtvaške — Marijine — sy. rožni venec — lavretanske litanije — blagoslovne — za pridigo in krščanski nauk — o raznih priložnostih — asperges — vidi aquam — ecce sacerdos magnus itd. Kadencije — predigre — previjanje glasov. — Velja brez pošt-nine 2 fl. Dobiva se pri založniku in izdajatelji

Karl Tribnik-u,
kaplanu na Teharjih.

Oženjen čez 30 let star mož

išče služba pri cerkvi ali kaki grajščini. Več se izve pri Jan. Leon-u v Mariboru pok št. 102.

Razpis učiteljskih služeb.

V šolskem okraju Slovenjegraškem so tili učiteljski službi oddati:

1. Učitelja na enorazredni šoli v Podgorju s plačilom IV. vrste;

2. Učitelja na enorazredni šoli v Razboru s plačilom III. vrste.

Prosilci naj pošljejo svoje z navadnimi in se spričevalom sposobnosti za poduk v katol. kršč. nauku podprte prošnje po podpisani službeni poti vsaj do 20. dne junija meseca t. l. dotičnemu krajnemu šolskemu odboru.

Okrajni šolski svet v Slovenjem Gradcu
dne 30. maja 1885.

2-2 Predsednik: **Finetti.**

Naznanilo.

Na deželni vino- in sadjerejski šoli pri Mariboru, bode v času 22.—27. junija t. l. drugi letošnji poduk za viničarje o ravnanju s sadnim drevjem in trsom, o zadnjem posebno z ozirom na zelenenje.

Prošniki za vsprejetje k poduku, oziroma za dobljenje deželne štipendije, v ta namen razpisane, morajo se gotovo v pondeljek 22. dne junija meseca pri ravnateljstvu deželne vino- in sadjerejske šole pri Mariboru oglasiti.

Več pove naznanilo v 23. številki „Slov. Gosp.“ od dne 4. junija t. l.

V Gradcu dne 25. meseca junija 1885.

Deželni odbor štajerski.

Kočija s 4 sedeži, dobro ohranjena, se proda po nizki ceni. Več se pové Vikringhofgasse št. 9 v Mariboru.

„Duhovni Vrtec“,

molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo se dobiva v dijaškem seminišču „Maksimilijano-Viktorinum“ v Mariboru.

V usnje lepo vezan z zlatim obrezom velja

iztis	85 kr.
Na pol v usnje vezan velja	70 „
Nevezan pa velja	35 „

Poštnina za posamezni iztis je 10 kr. Na 12 iztisov se daje eden iztis brezplačno in pošlje na dom poštnine prosto.

Ta molitvenik obsega na 528 straneh v I. delu zbrane molitve za domačo in očitno službo božjo; v II. delu pa 169 svetih pesmi, ter je posebno pripraven za spomin na sveto birmo in za šolska darila.

(3-3)

Podučiteljska služba

na ljudski šoli pri sv. Vidu poleg Ptuja z letno remuneracijo 330 gl. se umeščuje. Slovenskega in nemškega podučevanja zmožni prosilci za to službo naj svoje redno instruirane prošnje določijo krajnemu šolskemu svetu pri sv. Vidu.

Okrajni šolski svet v Ptuji,
dne 22. maja 1885.

Predsednik:
Premmerstein.

2-3

V najem

se da štacuna s stanovanjem, obstoječim iz treh sob, kuhinje kleti in vrta. Pogoji se poizvejo pri g. A. Vobiču pri sv. Marjeti p. Moškanci.

2-2

Oznanilo.

Od c. kr. okrajne sodnije v Mariboru l. br. daje se na znanje; da se je dovolila prostovoljna sodnijska dražba malih terjatev za 6125 gl. 12 1/2 kr. iz zapuščine g. Franca Rapoca in se je v izvršenje le-te dražbe edin den

24. junija meseca 1885

dopoludne od 11—12. ure (v uradniški izbi št. 9, I. nadstropje) določil s tem, da se bodo terjatve tudi pod zgornjo ceno, vendar pa se ne prevzeme nobeno poroštvo, naj že bo gledé resničnosti ali katere koli okoliščine — udale za gotov denar.

Spisek terjatev se more vgledati v c. kr. okr. sodniji.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru l. br.
dne 4. maja meseca 1885.

C. kr. okr. sodnik:

3-3 **Gertscher.**

Geometer za Štajersko.

Po odloku vis. c. kr. skupnega finančnega ministerstva od dne 27. meseca maja 1875, št. 3958 II. B. H. izročeni po odpisu vis. c. kr. merilnega ravnateljstva za B. H. Dunaj 30. maja t. l. imam pravico vsakoršnja dela v merilnih strokah izvršiti, kakor: razdeljenje posestev, njih zloženje, prepiranje o njih, razmerjevanje itd.

Ker sem se za posebno privoljenje, naseliti se ko zasebni inženir, oglasil pri vis. dotičnih uradih in že tudi svoje delovanje pričel, priporočujem se za mogoča naročila y mojem stanovanju: Gostilna „zum goldenen Löwen“, v koroškem predmestji.

V Mariboru, dne 2. junija 1885.

2-3

Anton Rosenberg,

bivši geometer za vrvanje zemljišnih davkov in merilni pristav za Bosnijo in Herceg.

Podučiteljska služba

na dvorazrednici na Ptujski gori, tretjega plačilnega razreda, je izpraznena. Prosilci, nemškega in slovenskega podučevanja zmožni, naj svoje prošnje do **10. julija 1885** pri krajnem šolskem svetu na Ptujski gori vložijo.

Okrajni šolski svet v Ptuj
dne 31. maja 1885.

Predsednik:
Premmerstein.

2-3

Raznovrstne barve,

bodi si suhe ali v firnisu pripravljene, vsake sorte lake in bronce, vsake velikosti in sorte šopke priporočam po nizki ceni.

M. Berdajs

2-2

v Mariboru.

Prostovoljna dražba

posebno važna za g. trgovce!

Zavoljo izpraznjenja prodajalnega prostora in popolne izprodaje moje trgovine, bo v mojem prodajalnem prostoru v **Rüpslnovi hiši, ogel graške in poštne ulice št. 39**, dne **6., 10., 13. in 17. julija t. l.**, vsakokrat od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, vsečiherna zaloga vsakovrstnega blaga, po potu očitne, prostovoljne licitacije izprodana.

Toraj vabim naj uludnejše P. T. občinstvo k tej ugodni priliki vredne kupčije v poletnem, kakor v zimskem času se mnogobrojno udeležiti.

S spoštovanjem

J. Pušenjak v Celji

„pri tkavcu“.

3-3

Važno za kmetovalce!

Riževe moke podpisanih fabrik, št. A in B imajo veliko več **proteina in maščobne snovi** v sebi, kakor pa vse druge moke za krmo in se torej po pravici **kmetovalcem in živinorejcem** priporočajo.

Na vprašanja odgovarja **Reško l. ogersko delniško društvo za beljenje riža in napravo riževe štirke.**

5-6

STEINACKER & Co., FIUME.

V **J. Leon-ovej** tiskarni v Mariboru je ravnokar izšla knjižica:

„Sv. Alojzij“

mladenčem in deklicam zvest in zanesljiv vodnik proti nebesom ali šestnedeljska pobožnost k njegovi časti. Spisal **Fr. S. Bezjak**, kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri sv. Marku niže Ptuja. Drugi pomnoženi natis. Cena knjižici je: V navadnem zavitku **40 kr.**, s platnenim hrbtom **50 kr.**, y usnji vezana **65 kr.**

Velik živinski sejem

bode v pondeljek **22. junija** pri sv. Tomažu; povabljeni so kupci in prodajalci v obilnem številu,

2-2

Občinski odbor.

Cvet zoper trganje

je odločno najboljše zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živčnih, oteklino, otrple ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine **Schutzmarke**. popolnem trganje, kar dokazuje obilo zahval. Zahteva naj se samo „**cvetu zoper trganje po dr. Maliči**“ z zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica **50 kr.**

Kri čistilne kroglice

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih; v škatljah à **21 kr.**; jeden zavoj s 6 škatljami **1 fl. 5 kr.** Razpošilja se le jeden zavoj.

Planinski zeliščni sirop kranjski
à **56 kr.**,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in plučne bolečine. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Razpošilja se vsak dan po poštne povzetji

v lekarni „pri samorogu“

Julij pl. Trnkoczy-ja
na Mestnem trgu v **Ljubljani.**